

Cambridge Papers

CINE SUNT EU ASTĂZI?

Criza modernă a
identității

Glynn Harrison

CAMBRIDGE

JUBILEE
CENTRE
A BIBLICAL VISION FOR SOCIETY

CINE SUNT EU ASTĂZI?

Criza modernă a identității

Glynn Harrison

Articol publicat în seria *Cambridge Papers*

Martie 2016

Traducător: Elena Neagoe

Centrul de Educație Creștină și Cultură Contemporană
Areopagus

Timișoara 2017

Originally published in *Cambridge Papers* series,
by The Jubilee Centre (Cambridge, U.K.) under the title
Who am I today? The modern crisis of identity
Volume 25, Number 1, March 2016.

© Glynn Harrison, 2016

All rights reserved.

Published with permission of The Jubilee Centre,
3 Hooper Street, Cambridge, CB1 2NZ, UK

www.jubilee-centre.org

Charity Registration Number 288783.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune,
sub titlul

CINE SUNT EU ASTĂZI? Criza modernă a identității
de Glynn Harrison,

apărută sub egida Centrului Areopagus din Timișoara

Calea Martirilor nr. 104

www.areopagus.ro

cu sprijinul oferit de SALLUX

Începând cu anul 2011, activitățile desfășurate de Sallux sunt susținute financiar de către Parlamentul European. Responsabilitatea pentru orice comunicare sau publicație redactată de Sallux, sub orice formă sau prin orice mijloc, revine organizației Sallux. Parlamentul European nu este responsabil pentru modurile în care va fi folosită informația conținută aici.

Coordonator proiect:
Dr. Alexandru Neagoe

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în
limba română. Prima ediție în limba română.

Traducător: Elena Neagoe

Editor coordonator: Dr. Alexandru Neagoe

*Cu excepția unor situații când se specifică altfel, pentru
citatele biblice s-a folosit traducerea D. Cornilescu.*

*Orice reproducere sau selecție de texte din această
carte este permisă doar cu aprobarea în scris a
Centrului Areopagus din Timișoara. Dacă există vreo
discrepanță între versiunea engleză și cea română,
versiunea engleză are întâietate.*

Cine sunt eu? Întrebările mele singuratice râd de mine.

Dietrich Bonhoffer¹

Rezumat

Niciodată n-a fost simplu să răspunzi la întrebarea „cine sunt eu?”, însă este tot mai greu să răspunzi la această întrebare datorită creșterii pluralismului social, a lumii care se schimbă tot mai repede și a accesului ușor la operații estetice. Confuzia care rezultă poate să submineze bunăstarea și să amenințe coeziunea socială. Perspectiva biblică asupra identității umane „dăruite” prin Cristos, folosită creativ în comunitățile relaționale, poate atenua aceste consecințe dăunătoare, poate apăra împotriva narcisismului și poate ajuta la cultivarea rezilienței personale.

Introducere

Conform New York Times, anul 2015 a fost „Anul în care am fost obsedați de identitate.”² În iunie 2015, părinții lui Rachel Dolezal în vârstă de 37 de ani, o activistă a drepturilor civile, au dat-o la o parte, chipurile, pentru că s-ar fi referit la ea însăși ca fiind neagră, ceea ce era fals. Ea a refuzat să renunțe la această idee și încă „se identifică ca fiind neagră.”³ Câteva luni mai târziu, un bărbat transsexual, tată a 7 copii, și-a lăsat familia în Toronto pentru a începe o viață nouă, considerându-se fetiță de șapte ani.⁴ Conceptul de „disforie de specii” a apărut în vocabularul multor oameni pentru prima dată atunci când au citit despre o norvegiancă de 20 de ani care a declarat că „s-a născut în specia greșită.”⁵

Aceste exemple extreme sunt subiectul multor reportaje de senzație și nu cunoaștem realitățile personale complexe care se găsesc în spatele lor. Totuși, ele sunt citate pentru că ilustrează una dintre ideologiile cele mai influente din zilele

noastre: respingerea identității „atribuite” în favoarea *identificării proprii*.

Vedem acest lucru în mod uzual în cadrul discursului public despre natura și însemnătatea genului. Un chestionar desemnat pentru a fi folosit în școlile britanice și postat⁶ recent pe pagina de internet a Comisionarului pentru copii desemnat de către guvern, le-a oferit adolescenților între 13-18 ani posibilitatea de a se identifica prin 23 de termeni reprezentând diverse genuri, incluzând „gen dublu,” „gen triplu,” „semi-fată” și „gen atipic” Experiența disforiei de gen (un termen care denotă disconfortul persistent al persoanelor al căror gen din naștere este diferit de cel cu care se identifică)⁷ este un domeniu complex în care este nevoie de empatie și înțelegere. Aceia care se luptă în acest domeniu sunt deseori confuzi, înspăimântați și umiliți, dar nu este cadrul aici să discutăm în detaliu despre acest aspect. Indiferent, însă, de această problemă specifică, deși percepția genului (adică ce se înțelege prin masculin și feminin) a fost determinată înainte prin sexul biologic (caracteristici fizice, hormoni și cromozomi), acum devine acceptabil la scară largă că sexul ar trebui interpretat ca percepția individului asupra genului. În plus, în lumea de azi (așa cum arătau și exemplele precedente) logica *propriei identificări* se aplică dincolo de gen.

Am ajuns să înțelegem că identitatea se bazează fundamental pe libertatea unei persoane de a-și alege propriul sens și propria formă de viață. Într-adevăr, dreptul de a te identifica singur – „mă identific ca” – a ajuns una dintre trăsăturile definitorii ale vieții moderne. Această lucrare are ca scop evidențierea unor întrebări esențiale despre natura și sensul identității umane, explorarea câtorva dintre consecințele adverse ale acestor probleme și examinarea relevanței înțelegerii

biblice a faptului că omul este creat după chipul lui Dumnezeu.

Ce este identitatea?

Nu există o definiție simplă a identității.⁸ Într-un fel, identitate *personală* depinde de capacitatea noastră de conștientizare a sinelui – abilitatea de a ne uita în lăuntru nostru și de a reflecta la ceea ce găsim acolo. „Eu” pun întrebări despre „mine” – „cine este această persoană?” Identitatea personală se referă la felul în care încercăm să răspundem la această întrebare.

De obicei, oamenii se gândesc la identitatea personală în termenii caracteristicilor personale (precum bărbat sau femeie), factorilor de identificare socială (ca naționalitatea) sau a diverselor roluri și responsabilități (doctor sau profesor). O femeie de 44 de ani, născută ca cetățean britanic, dar având proveniență asiatică, poate avea la lucru un rol de director cu jumătate de normă, în timp ce acasă, rolul ei de mamă devine prioritar. Poate avea în același timp prezență pe internet, într-un blog care exploatează statutul ei de celebritate în urma apariției într-o emisiune la televiziune. Felul în care își vede ea identitatea rezultă din felul în care aceste componente diferite ale sinelui sunt selectate și integrate pentru a crea un sentiment de *coeziune și continuitate interioară*. Cum se întâmplă, însă, acest lucru? În funcție de proveniență și disciplină, comentatorii au diferite păreri și perspective asupra acestui subiect.

Psihologul și psihanalistul Erik Erikson a adoptat o *perspectivă a dezvoltării* în care formarea unui sens coerent și bine delimitat al sinelui – o identitate personală – reprezintă o etapă importantă în procesul maturizării psihologice.⁹ Conform lui Erikson, identitatea personală se formează gradual, pe măsură ce copilul face distincția între „eu” și „nu eu” și pe măsură ce dezvoltă un simț al continuității

lăuntrice ca ființă umană separată de ceilalți. Tocmai acest sentiment de a deține un „miez” coerent le permite oamenilor să treacă de la un rol social la altul în timp ce simt că sunt una și aceeași persoană.

Pe de altă parte, sociologii se concentrează asupra *construcției sociale* a părerilor și atitudinilor pe care le avem despre noi înșine. În acest caz se pune mai puțin accent pe coerența lăuntrică sau pe fundamentul ființei. Irving Goffman a susținut că datorită schimbării constante a societății, ar trebui să gândim în termeni de identități multiple pe care oamenii le au și care sunt echivalente cu diversele lor roluri, încadrate în contextul social din vremea respectivă. Totuși, în ciuda faptului că identitatea este situată, din punct de vedere social, în aceste roluri, politica identitară de astăzi ilustrează felul în care oamenii caută încă un nucleu *definitiv* al sinelui – un liant care să le țină pe toate împreună. Ambele perspective par a fi importante: oamenii caută coerență, o percepție a unei esențe interioare, în timp ce rămân încă foarte sensibili la influențele formative ale contextului lor social.

Plecând de la ambele perspective, filosofi precum Charles Taylor și Paul Ricoeur introduc noțiunea de *identitate narativă*.¹⁰ Ei sugerează că ființele umane sunt creaturi care sunt predispuse instinctiv la a povesti („animale narrative”), înțelegând lumea în care trăiesc prin structura narațiunii. Oamenii caută coerență și sens prin *nararea* identității lor, țesând împreună diversele roluri și circumstanțe din viața lor într-un fir al narațiunii sau scenariu personal. Pe măsură ce se schimbă circumstanțele, identitatea narativă devine o narațiune a sinelui îmbunătățită permanent. Chiar atunci când oamenii aleg o singură definiție globală a sinelui (așa cum este cazul în politica identitară), această afirmație este totuși încadrată de modul în care ei își percep propria narațiune.

Astfel, identitatea personală este povestea despre noi pe care ne-o spunem nouă înșine – desfășurarea acțiunii revizuită constant, care explică natura și scopul vieții noastre și o impregnează cu sens. În linii mari, aceasta este definiția la care ne vom referi pe parcursul articolului.

Criza de identitate din zilele noastre

Care sunt factorii care stau la baza preocupărilor și chiar a obsesiei legate de identitate? Viteza și nivelul schimbării sociale și culturale din ultimele decenii este unul din principalii vinovați. Mai întâi, însă, luăm în considerare importanța individualismului radical care împânzește cultura vestică.

Având accentul pus pe importanța rațiunii umane, semintele individualismului de astăzi au fost semănate în Iluminismul din secolul XVIII. Eliberarea rațiunii din constrângerile ierarhiilor politice și religioase tradiționale au impregnat expresia „gândește singur” cu o nouă putere și autoritate și au apărut atunci multe dintre bunurile sociale și personale care considerăm că ni se cuvin în zilele noastre (ca de exemplu, conceptul de libertate civilă).

Însă *individualismul radical* de astăzi merge mai departe, în mod special în sfera identității și a înțelegerii sinelui. Interpretările „date” sau „primite” sunt respinse în favoarea propriilor definiții generate. Ne descoperim pe noi înșine „în interior”, respingând autorități externe și creându-ne propria semnificație și formă a vieții. În acest caz, sinele este atât agent, cât și arbitru al propriului destin.

Charles Taylor vorbește despre individul premodern ca o ființă „poroasă” în sensul că sinele era mult mai deschis spre lumea exterioară.¹¹ În

trecut, sinele „poros” a absorbit încântare și scop din lumea exterioară, ceea ce i-a dat posibilitatea să creeze un sentiment de semnificație și narațiune personală. În contrast, sinele modern este o identitate „tampon”, izolată de lume prin individualismul său implicit. Respingând noțiunile de dependență și supunere, sinele „tampon” își revendică dreptul de a-și croi drum prin lume, iar când se confruntă cu disonanța cu realitatea, *realitatea este redefinită, nu sinele.*

Ritmul și dimensiunea schimbării sociale și culturale

Creșterea individualismului radical din zilele noastre a coincis cu dezvoltarea culturală și tehnologică rapidă care a adus noi provocări abilităților oamenilor de a dezvolta și menține un simț al coerenței. Subliniind aceste amenințări, raportul guvernului Marii Britanii denumit „Identități viitoare”¹² a prezentat preocupări specifice legate de creșterea „hiperconectivității” – fenomenul modern de a fi conectat constant la rețele de socializare și canale de informații. Se estimează că în 2011 au existat mai multe aparate conectate la internet decât numărul oamenilor din întreaga lume, iar până în 2015 se preconizau a fi 15 miliarde.¹³ Hiperconectivitatea înseamnă „întotdeauna conectat” și accesibil imediat; informații nelimitate în flux continuu; interacțiune constantă nu doar între oameni, ci și între oameni și mașini.¹⁴ Viteza rezultată cu care trecem de la un context la altul și granițele nedefinite strict între viața socială, lucru și casă fac, probabil, mai dificilă sarcina de a avea un sentiment de coerență a sinelui.

Rețelele de socializare oferă și o platformă pentru dezvoltarea unei „identități online” care ne permite să ne prezentăm și să ne reprezentăm lumii în formate editabile. Există disponibile aplicații care reduc ridurile sau aplică machiaj

artificial; cea mai radicală opțiune a chirurgiei plastice a luat amploare în cultura vestică în ultimii ani. Într-un sondaj recent al American Academy of Facial Plastic and Reconstructive Surgery [n.tr. Academia Americană de Chirurgie Plastică și Reconstrucție Facială] 64% dintre chirurgii plasticieni au raportat o creștere a folosirii chirurgiei plastice sau tratamentelor injectabile de către pacienții sub 30 de ani, atribuită în special influenței imaginilor din rețelele de socializare.¹⁵

Posibilitatea de a crea o *identitate virtuală online* este un alt punct de plecare radical. Unii indivizi cred că își dobândesc „adevărata” identitate atunci când sunt în rolul avatarului lor: „Am multe dizabilități fizice în viața reală, dar în Războiul Stelelor pot să merg pe un vehicul de viteză, să mă lupt cu monștrii sau să socializez cu prietenii la bar.”¹⁶

Pe măsură ce ne adaptăm la aceste schimbări, unii vor susține pe bună dreptate că de-a lungul istoriei oamenii au întâmpinat bulversări sociale de un fel sau altul. Ce face acest moment unic, însă, este convergența schimbărilor rapide care estompează granițele realității cu creșterea individualismului radical care o redefinește. Într-adevăr, tot acest domeniu accentuează, în mare măsură, întrebarea: ce este real?

De ce ar trebui să ne pese?

Cultura contemporană ne pune în față o varietate de posibilități de inventare de sine și atunci când ne plictisim de o realitate a sinelui, putem alege alta. Și de ce nu? Problema este destul de evidentă. Într-o lume a alegerilor fără limite și a posibilității inepuizabile, fără un ghid sau o hartă care să ofere un punct de referință extern, cum alegem? Dacă ne uităm în lăuntru nostru, care fațetă a experienței noastre interioare ne va ajuta să luăm decizii astăzi? Ar trebui să ne luăm după gândul acesta

trecător sau după un capriciu? Acest sentiment sau acel impuls? Dacă libertatea se dovedește a fi o cameră terifiantă cu oglinzi?

Varianta *eroului tragic* din individualismul radical actual poate să declare: „mai bine așa, căpitan al propriului vas care se scufundă decât sclav pe un vas comandat de altcineva.” Ce se întâmplă dacă eroul nostru lăuntric se dovedește a fi evaziv? Dacă sinele pe care-l descoperim este slab, vulnerabil și dependent? Dacă crește suspiciunea că noțiunea de erou lăuntric ne-a fost promovată, iar noi i-am înghițit momeala? Într-o cultură consumistă manipulatoare, departe de a fi arhitectii propriului destin, poate ideea de a ne inventa pe noi înșine este pur și simplu ceva ce ni s-a vândut, iar conducătorul real nu este deloc individul? Rezultatul este un sentiment crescut al fragmentării și instabilității sinelui.

Sănătate mentală și bunăstare

O percepție relativ stabilă a sinelui este esențială pentru sănătatea și bunăstarea mentală a unui individ. Dezbrăcați de un sentiment al unei coerențe interne, al unui nucleu unde se petrece narațiunea semnificației și scopului nostru, este dificil să rezistăm la recompensele și impulsurile pe termen scurt în favoarea scopurilor și obiectivelor pe termen lung. Fiind la mila așteptărilor și capriciilor altora, constatăm că este mai dificil și să ne comportăm intenționat și cu încredere. Este plauzibil (dacă nu dovedit pe moment) că o creștere¹⁷ recent raportată a auto-agresivității, asociată cu tulburări borderline în rândul tinerilor este atribuită parțial acestei fragilități moderne a sinelui.

Coerența nu este totul atunci când vorbim despre identitatea personală. Este nevoie de valoare personală și semnificație¹⁸ pentru a avea abilitatea de a acționa eficient și cu încredere, de a oferi și a

primi dragoste. Dacă sinele este, însă, într-un flux constant, un nisip mișcător de îndoială și reinventare, cum poate integra meritul și valoarea? Înșelătoria mișcării legate de stima de sine¹⁹ așa cum s-a promovat în cultura populară este să sugereze că meritul și valoarea pot fi declarate: „Sunt special!” „Acum atrag oamenii!” „Gândește pozitiv!”. Așa cum au arătat studiile, în loc să aibă ca efect o creștere a siguranței și producerea de versiuni îmbunătățite ale sinelui, aceste afirmații care au ca scop afirmarea personală îi lasă pe oameni cu o stimă de sine mai scăzută și *mai* deprimați.²⁰ E greu să crezi propria-ți propagandă, iar astfel propria afirmare se întoarce împotriva celor care au cea mai mare nevoie de ea. Într-adevăr, urmărirea stimei de sine doar de dragul ei pare să crească nesiguranța și să-i facă pe oameni să caute mai mult aprobarea celorlalți și să urmărească statutul personal.²¹

Societatea și relațiile

Problemele de identitate sunt relevante pentru calitatea relațiilor și abilitatea noastră de a forma comunități cooperante. Relațiile durabile depind de capacitatea de a anticipa nevoile celuilalt și de a răspunde în moduri predictibile. Acest lucru este extrem de important în cadrul familiei unde stabilitatea și predictibilitatea sunt fundamentale pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor. Comunitatea este subminată dacă există un flux continuu al indivizilor. Iar acolo unde miza este stima de sine a individului, empatia față de alții este redusă: rămân doar câteva resurse emoționale valabile pentru alții atunci când toată grija și atenția trebuie să fie îndreptată spre sine.

Identitatea de victimă și cenzurarea libertății de exprimare

Fragilitatea identității pare să fie legată de o obsesie crescândă cu privire la protecția personală,

observată în unele aspecte în viața din campusul universitar. Preocuparea contemporană cu „spațiile sigure” proiectează noțiunea de sine ca fiind fragilă și rănită, ca având nevoie de răsfăț și protecție, cu „avertizări specifice” pentru a reduce riscul de ofensare. Prin urmare, oamenilor cu idei greșite li se poate interzice să fie în campus (așa cum s-a întâmplat în Marea Britanie în cazul lui Germaine Greer) dacă produc jigniri celor vulnerabili și temători. Bineînțeles, fiecare societate poate să-și stabilească limitele în care sunt afirmate idei potențial dăunătoare, însă „identitatea de victimă” consolidează noțiunea de sine ca fiind inerent fragilă și prezentând un risc constant: un sine atât de vulnerabil că însăși realitatea trebuie modificată pentru a se conforma nevoilor lui.

O perspectivă biblică

Sfârșitul acestor dezvoltări culturale este departe de a fi clar și este important să avem o perspectivă echilibrată asupra beneficiilor, precum și asupra riscurilor rețelelor de socializare și ale tehnologiilor de comunicare. Trebuie să conștientizăm și să ne bucurăm de potențialul lor de creștere a productivității, de reducere a sărăciei și de îmbogățire a comunicării umane și a relațiilor de pe întreg globul. Alți factori au și rolul de a ne frâna pesimismul. Așa cum spunea poetul roman Horațiu: „Chiar de ai goni-o cu furca, natura se întoarce în goană.” Au motive să fie optimiști cei care cred că oamenii sunt făcuți după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, au capacitatea de a gândi și de a interacționa intenționat cu realitatea pe care El a creat-o: în ciuda capacității noastre de distrugere și nihilism, natura esențială a umanității noastre (deși distorsionată și repudiată prin căderea în păcat) are obiceiul de a se face cunoscută și a se impune. Totuși, în ciuda acestor avertizări, convergența individualismului radical cu schimbările sociale și

culturale pe care le-am discutat în această lucrare, ridică întrebări importante cu privire la dezvoltarea umană. Câți creștini încep să se implice în aceste probleme?

Incurvatus in se

În primul rând, ar trebui să fim mai puțin surprinși de ce găsim. Privită din perspectiva seculară conform căreia universul este lipsit de sens, există o logică intrinsecă în dilema modernă a identității. Indivizii care cred că nu au pe nimeni alături în acest univers trebuie să-și construiască identitatea cât de bine pot. Nu ar trebui să fim surprinși nici de emoțiile generate în jurul acestui subiect, mai ales de mânia și provocările necenzurate din arena identității politice. Martin Luther ne-a amintit că există o bătălie spirituală care se dă în inima „omului aplecat asupra lui însuși”

Chemată să trăiască sub stăpânirea lui Dumnezeu, omenirea a ales în schimb, ni se spune în Geneza 3, să trăiască sub propria stăpânire. Noi respingem identitatea noastră, dată prin creație, de ființe create după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, chemate să-și exercite stăpânirea sub domnia Lui. „Axați pe interior”, căutăm acum să ne găsim identitatea, determinând propria semnificație și formă de viață. Confuzia care rezultă din posibilitățile nelimitate de a te prezenta, promovată feroce într-o lume mereu în schimbare, prezintă o nouă și remarcabilă oportunitate pentru apologeții creștini. De unde ar trebui să începem, însă?

Bun venit în realitatea lui Dumnezeu

Perspectiva creștină asupra lumii începe cu Dumnezeu: afirmația „La început a fost Cuvântul” este o veste bună pentru cei rămași vulnerabili în urma fluxului nesfârșit de ideologii ale sinelui. Acest adevăr declară că Dumnezeu este acolo, că

nu suntem singuri în univers și că, în și prin lumea Lui, Creatorul nostru ne urează bun venit în realitatea Lui. Având această convingere, putem aborda confuzia și necazurile vieții cu încrederea reînnoită că în lumea lui Dumnezeu, prezentă și viitoare, ne găsim adevăratul loc și mod de viață.

În mod suprem, Dumnezeu ni se revelează pe *Sine* în persoana Fiului Său, Isus Cristos. În perspectiva creștină, însă, Dumnezeu nu numai că ne revelează cine este El, ci *ne arată și cine suntem noi*. Pentru creștin, identitatea nu este „descoperită” în cadrul sinelui, nici nu este construită de către sine, ci este revelată sinelui. Isus Își cheamă oile „pe nume” (Ioan 10:3), iar celor ce-L primesc pe El li se dă autoritatea de a deveni (și a fi numiți) „copii ai lui Dumnezeu” (Ioan 1:12; 1 Ioan 3:2).

Această identitate atribuită de Dumnezeu are două părți. Revelarea faptului că noi suntem creați după „chipul și asemănarea lui Dumnezeu” (Geneza 1:26-27) vorbește în primul rând despre *identitatea noastră de creatură*. Felul în care ca și creatură „suntem în lume”, „aranjamentul nostru funcțional” ca să spunem așa, arată ceva despre faptul că și Dumnezeu este ființă. Noi suntem chemați să conducem așa cum El conduce, să stăpânim peste creația Lui. Aceasta dă formă și scop experienței noastre de a fi în lume.

În plus, fiind făcuți după chipul Lui, Dumnezeu pune valoare în noi: este greșit să luăm viața altei persoane pentru că, chiar și după căderea în păcat, noi am rămas după chipul lui Dumnezeu (Geneza 9:6). Fără să mai fim constrânși să ne dăm singuri valoare sau să ne bazăm pe aprobarea efemeră a altora, identitatea noastră este dată de dragostea necondiționată a lui Dumnezeu. Aceasta este incomparabil mai fundamentală pentru stima de sine și identitate decât forța propriei noastre voințe.

În al doilea rând, *identitatea noastră răscumpărătoare* recunoaște că chipul lui Dumnezeu, deși distrus după căderea în păcat, este restaurat (și într-o zi va fi restaurat pe deplin) după chipul Fiului Său, Isus. Astfel, identitatea noastră de creatură are un scop și un destin – să fim asemenea chipului revelat a lui Dumnezeu în Cristos Isus. Aceasta înseamnă că, pe lângă dimensiunea fundamentală a identității noastre (creaturi făcute după chipul lui Dumnezeu și răscumpărate în Cristos ca copii ai Lui), există și o dimensiune dinamică, formativă: pe măsură ce *dezvolt* identitatea mea în Cristos, eu sunt chemat să fiu „eu” în alt fel.

Aici se găsește perspectiva „stufosă” a identității umane pe care am căutat-o: o narațiune a sinelui care se sprijină pe voia creatoare și plină de dragoste a lui Dumnezeu, nu pe puterile noastre trecătoare; o narațiune încărcată cu scop și semnificație pentru că este parte a unei povestiri mult mai mari și cuprinzătoare. În concluzie, sarcina bisericii este să reformuleze și să întruchipeze aceste adevăruri în forme care sunt relevante pentru cultura modernă și în moduri care schimbă inima și mintea membrilor săi.

Aceasta reprezintă o provocare importantă pentru calitatea comunității creștine și a părtășiei. Așa cum secularizarea ne stârnește imaginația cu nenumărate moduri de a răspunde la întrebarea „cine sunt eu astăzi?”, și experiența noastră de formare în cadrul comunității ar trebui să ne inspire imaginația în moduri care întruchipează realitatea a ceea ce înseamnă să fii purtătorul chipului lui Dumnezeu.

O comunitate care învață

Pastorii ar trebui să-și pună întrebarea cât de bine îi ajută, prin predici și prin ilustrații, pe enoriași să *vadă* și să *știe* ce înseamnă să fii purtător al chipului

divin. Au în mintea lor membrii bisericii o imagine despre felul în care munca, caracterul și calitatea relațiilor lor zilnice ar trebui să aducă viață lumii după cum Dumnezeu aduce viață creației Sale? Este opera lor de artă – indiferent dacă este în arhitectură, lectură sau instalații sau ca părinți – celebrată conștient ca rezultat tangibil al faptului că sunt purtătorii chipului divin? Mai mult, sunt tinerii (și oamenii mai în vârstă) din biserică ajutați – deliberat și explicit – să-și integreze sexualitatea și dorințele de intimitate fizică în conceptul de a fi purtător al chipului divin? Putem ajuta oamenii să se simtă acceptați de dragostea lui Dumnezeu *în realitatea propriilor trupuri*?

O comunitate care acceptă

Nu ar trebui să subestimăm această provocare. Mărturisind mărteful adevăr al identității creștine în Cristos, părtășia noastră ar trebui să ofere ospitalitate generoasă – ospitalitate „într-un cort mare” – celor care nu au parte de ea. Avem nevoie de mărturii cinstite și autentice care să le permită oamenilor să vadă, într-un fel sau altul, că *toți ducem lipsă de ea*. Doar atunci, comunitățile creștine vor deveni un far de speranță și răscumpărare pentru cele mai distruse, confuze și fragmentate suflete. Indiferent dacă există confuzie legată de sex și gen sau sete după statut social și recunoaștere publică, într-un fel sau altul, toți ne luptăm să fim re-formați după chipul lui Cristos.

Cei care sunt implicați în grijă pastorală ar trebui să fie atenți la oferirea soluțiilor simpliste. Într-o lume decăzută, nu este ușor să înveți cum să fii creatura lui Dumnezeu. Contra-formarea identităților fragmentate implică angajamentul la o călătorie lungă și uneori anevoioasă de reînvățare și remodelare a sentimentelor și gândurilor adânc înrădăcinate. Pentru unii, poate este nevoie de

consiliere specializată, mai ales pentru cei proveniți din medii abuzive sau a căror identitate a prins viață în colțurile întunecate ale vieții contemporane. Pentru alții, este un proces de formare îndelungată prin exemplul altora, care poate avea loc în grupuri mici sau în ucenicizarea personală. A învăța cum să fii creatura lui Dumnezeu și purtător al chipului Său este chemarea noastră, a fiecăruia, care durează toată viața.

Concluzie

Pe scurt, în această lucrare am încercat să vedem dacă individualismul radical al culturii noastre oferă libertatea și autenticitatea pe care le promite sau dacă intensifică, de fapt, dependența noastră față de reinventarea de sine. Ținând cont de consecințele pentru comunitate, familii și mai ales pentru copii, pendulul se mișcă mult mai repede decât realizăm. Criza de identitate contemporană oferă bisericilor o oportunitate remarcabilă de a regândi și de a face disponibilă vestea bună a Evangheliei care vorbește despre ceea ce înseamnă să fii om.

Glynn Harrison este Profesor Emerit de Psihiatrie la Universitatea din Bristol, psihiatru pensionar și preot în Biserica Anglicană.

NOTE

[1] Who am I' (1945), din *Letters and Papers From Prison*, SCM Press, 2013.

[2] www.nytimes.com/2015/10/11/magazine/the-year-we-obsessed-over-identity.html?_r=0. Accesat 14 Dec 2015.

[3] www.telegraph.co.uk/news/worldnews/northamerica/usa/11678667/Rachel-Dolezal-who-pretended-to-be-African-American-says-she-identifies-as-black.html. Accesat 12 Dec 2015.

[4] www.independent.co.uk/news/world/americas/stefonknee-wolschtt-transgender-father-leaves-family-in-toronto-to-start-new-life-as-a-six-year-old-a6769051.html. Accesat 12 Dec 2015.

[5] www.telegraph.co.uk/news/newstopics/howaboutthat/12127067/woman-says-she-is-a-cat-trapped-in-the-wrong-body.html. Accesat 4 Feb 2016.

[6] www.childrenscommissioner.gov.uk/press-office. După rapoarte critice ale presei, studiul a fost șters, însă întrebările sale din varianta preliminară au circulat deja în câteva școli după cum se raportează aici:http://m.theargus.co.uk/news/14239440.Gender_survey_sent_out_to_schools_was_a_draft_not_signed_off_by_Children_s_Commissioner/. Accesat 1 Feb 2016.

[7] www.dsm5.org/documents/gender%20dysphoria%20fact%20sheet.pdf. Accesat în 29 Feb 2016.

[8] D. Miller, *What is the relationship between identities that people construct, express and consume online and those offline?* London: Government Office for Science, 2013.

[9] Erik H. Erikson, *Identity, Youth, and Crisis*, New York: W. W. Norton, 1968.

[10] Paul Ricoeur, *Oneself as Another*, University of Chicago Press, 1992.

[11] James K. A. Taylor, *How (Not) to Be Secular*, Eerdmans Publishing Co, 2013.

[12] www.gov.uk/government/publications/future-identities-changing-identities-inthe-uk. Accesat 13 Feb 2016.

[13] P. Biggs, 'Emerging issues for our hyperconnected world'. În S. Dutta și B. Bilbao-Osorio, (eds), *The Global Information Technology Report 2012: Living in a Hyperconnected World*. Raport al Forumului Economic Global [online]. Accesat 1 Feb 2016. Disponibil la: http://www3.weforum.org/docs/Global_IT_Report_2012.pdf

[14] http://www3.weforum.org/docs/Global_IT_Report_2012.pdf. Accesat 4 Feb 2016.

[15] www.aafprs.org/media/stats_polls/m_stats.html. Accesat 5 Feb 2016.

[16] R. Cooper, *Alter Ego: Avatars and Their Creators*, London: Chris Boot Ltd, 2009.

[17] www.bbc.com/news/health-30414589. Accesat 20 Ian 2016.

[18] G. Harrison, *The Big Ego Trip*, IVP, 2013.

[19] Ibid.

[20] <http://pss.sagepub.com/content/20/7/860.abstract>.

[21] G. Harrison, 2013.

[22] Martin Luther, *Lectures on Romans*, L515–516, citat în Mark Johnston, *Saving God: Religion After Idolatry*, Princeton, NJ: Princeton University Press, 2009, p.88.

Articolele din seria *Cambridge Papers*
publicate în 2017 de către
Centrul Areopagus din Timișoara,
cu sprijinul oferit de SALLUX

Christianity: the true humanism (Jon Thompson) –
December 2012

*Infinite choice? Freeing ourselves from a cultural
icon* (David McIlroy) – September 2013

Who am I today? The modern crisis of identity
(Glynn Harrison) – March 2016

*Style or substance: does the reputation of the
church matter?* (David McIlroy) – March 2004

Honour and shame (David McIlroy) – June, 2005

Biblical lament and political protest (Andrew
Williams) – March 2014

